

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde uygulanan tarım politikaları ve destekleme modelinin de etkisiyle çiftçilerimiz tarımsal üretimin başından hasadına ve pazarlamasına kadar olan süreçlerde güçlüklerle karşılaşmakta ve ekonomik olarak zorluklar yaşamaktadırlar.

Bileşiminde az miktarda protein bulundurmasına karşın beslenme için gerekli amino asitlerce zengin olması nedeniyle pirinç, insan beslenmesinde tahıllar içinde buğdaydan sonra en çok kullanılan tahıl ürünüdür. Aynı zamanda dünyadaki insanların yarısından fazlasının da ana besin kaynağıdır. Besin değeri ve kalori bakımından, pirinç buğdaydan üstündür.

Ülkemizde 2000 - 2013 yılları arasında pirinçteki verim artışının yüzde 35'ler dolayında olduğu görülmektedir. 2000 yılında dekara 603 kg olan çeltik verimliliği, 2013 yılında dekara 814 kg'a kadar ulaşmıştır. Verimlilikteki bu artışta 2000 yılında geliştirilen "Osmancık - 97" çeşidinin devreye girmesinin önemli bir etkisi vardır.

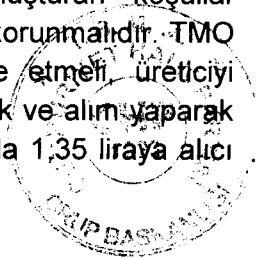
Türkiye'nin 1980'lerde pirinç üretimi 100 bin ton, kişi başına tüketimi ise 3,2 kg dolaylarında iken; 2012 yılında üretim 528 bin tona, kişi başına tüketim ise 8-9 kg'a kadar çıkmıştır. TÜİK verilerine göre; 2013 yılında 111 bin ha alanda çeltik ekimi yapılan ülkemizde, 900 bin ton (pirinç karşılığı 540 bin ton) çeltik üretimi gerçekleştirilebilmiştir.

Çeltik Türkiye'nin hemen hemen bütün bölgelerinde yetiştirilebilmektedir. Ekim alanı ve üretim kapasitesiyle, Marmara ve Karadeniz Bölgelerimiz en üst sıradadır. Edirne, Samsun, Balıkesir, Çanakkale, Çorum illerimizde gerçekleştirilen üretim ülkemiz toplam üretiminin %82'sini karşılamaktadır. Çanakkale'de de başta Biga olmak üzere, 11.348 ha alanda ekim yapılmakta; yaklaşık 90.295 ton çeltik üretimi ile ülke üretiminin %10'u ilimizde gerçekleştirilmektedir.

Pirinç üretimimiz iç tüketime yetmemekte ve ülkemiz gittikçe artan oranlarda pirinç ithal etmektedir. Ülkemiz son 15 yıllık periyotta çeltik verimi ve üretiminde önemli artışlar sağlamış olsa da henüz kendi iç tüketimini karşılayabilecek rakamsal büyüklüklere erişememiştir. 2012/13 dönemi pirinçte yeterlilik oranı %86,9 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Çeltik ve pirinç beslenmedeki yeri ve sahip olduğumuz üretim kapasitesi göz önünde bulundurulduğunda stratejik bir üründür ve ülkemizde üretim maliyetlerinin yüksek oluşu nedeniyle üreticinin ve çeltik üretiminin korunması ülkemiz tarım ekonomisi açısından bir zorunluluktur. Hatalı ithalat politikaları nedeniyle çiftçi ürününü satamamakta, İthal pirinçlerle fiyat, standardizasyon ve pazarlama stratejileri nedeniyle rekabette zorlanmakta piyasa fiyatları üreticinin maliyetlerinin dahi altında kalmaktadır.

Ülkemiz potansiyel üretim alanları göz önüne alındığında, ithalatçı olmak pozisyonundan önce kendine yeter, ardından ihracatçı ülke olma pozisyonuna geçmek mümkündür. Bunun yapılabilmesi için sulanabilir yeni alanlar açılmalı, sulama ücretleri düşürülmeli ve çeltik üreticisi doğru destekleme araçlarıyla desteklenmelidir. Rekabeti oluşturan koşullar sağlanıncaya kadar, çeltik üreticisi ithal edilen düşük fiyatlı ürünlere karşı korunmalıdır. TMO üretici fiyatlarının gerilediği durumlarda piyasaya zamanında müdahale etmeli, üreticiyi mağdur etmeyecek şekilde doğru zamanlı olarak piyasada fiyat açıklayarak ve alım yaparak müdahale etmelidir. 2015 yılı ürün maliyeti 1,75 kuruş iken bu yıl piyasada 1,35 liraya alıcı

bulmaktadır. Buda üreticinin perişan olması demektir. Verilen destekler üretim maliyetleri dikkate alınarak belirlenmeli, Sertifikalı tohumluk kullanımının yaygınlaştırılması için prim ödemelerinde sertifikalı tohumluk kullananlara yapılan destekler artırılmalıdır. Çeltik hasat döneminde ithalat yapılmasının kesinlikle önüne geçilmelidir ki ülkemiz üreticisinin nihai ürünü piyasada maliyet fiyatlarının üstünde alıcı bulsun. Üretimde kullanılan gübre, mazot, tarımsal sulamada kullanılan elektrik gibi girdilerde KDV'ler kaldırılarak bu girdilerin birim fiyatlarının düşürülmesi sağlanmalıdır.

Çeltik üretimi alanında yaşanan sorunlar ve TMO'nun piyasaya üreticilerimiz lehine müdahale etmemesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 ve T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Harabi Kayan
Harabi Kayan

Kırkoreli

Kadir Durmaz
Tokat

Mahmut
104 ve 105

Kemal ZEVBK
Samsun

Zehra TANIRAN
Kocaeli

Kamil Okyay Sinder
İzmir

İbrahim Ödül
Adana
Haluk

Bülent Öz
CHP Çanakkale Milletvekili

Muhammed Erhan
Çanakkale

ÖZKAN YALIN
LİSAK

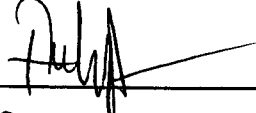
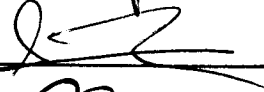
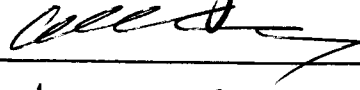
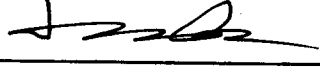
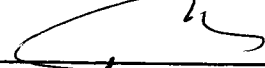
Ömer Fethi Göker
ağdaş

Sezgin TANRIKULU
İstanbul

Vecdi ÇOBANOĞLU
KIRIKKALE

Onursal ADİGÜZEL
İstanbul

834. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Nurhayat Altın Kayrak	Bursa	
Haydar AKAR	Kocaeli	
Utku Çakır	Trabzon	
Othman SARIBAL	Bursa	
SERDAR KAMURUOĞLU	Mersin	
Tuğrul YILMAZ	Manisa	
Erkan Aygün	Bursa	